

Stadsbyggnadskontoret
Ytterstadsdistriktet
Peter Lundevall, Torbjörn Johansson
Tfn 508 27292 resp 508 27352

Dnr 2002-08436-50

Gatu- och fastighetskontoret
Region Ytterstad, Markbyrå
Jörgen Modig
Tfn 508 26534

Dnr 99-6302754

Stadsbyggnadsnämnden
Gatu- och fastighetsnämnden

Redovisning av tänkbar mark för bostadsbebyggelse mm i Husby och Akalla – inriktningsbeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Stadsbyggnadsnämnden och Gatu- och fastighetsnämnden godkänner föreliggande redovisning
2. Stadsbyggnadskontoret och Gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att fortsätta arbetet med att genomföra förslagen i idékatalogen.
3. Stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att inom ramen för Kista Science Cityprojektet utarbeta en strukturplan för nordvästra delen av norra Järvafältet.

Ingela Lindh

Olle Zetterberg

SAMMANFATTNING

Kommunfullmäktige uttalade i samband med behandlingen av programmet för Kista Science City att framtidsbilder skulle tas fram som visade möjligheterna till utveckling av den fysiska miljön på norra och södra Järvafältet. Målet var en mer varierad miljö, fler arbetsplatser och bostäder av varierad storlek och

upplåtelseform. Förvaltningarna har tillsammans med respektive stadsdelsförvaltning tidigare utarbetat framtidsplaner för Tensta och Rinkeby. Nu framläggs i samarbete med Kista stadsdelsförvaltning en framtidsvision för förnyelse av stadsdelarna Husby och Akalla.

Framtidsbilden för Husby och Akalla innehåller förslag och idéer om nya bostadshus, påbyggnadsmöjligheter, förnyelser av gaturum, uppgradering av bostadskvarter, vitalisering av centrumstråk, fler arbetsplatser mm.

Husby och Akalla är genomplanerade och relativt tätbebyggda stadsdelar. Det begränsar utrymmet för kompletteringsbebyggelse i det inre av stadsdelarna. Huvuddelen av bostadstillskotten föreslås lokaliserade som en ny årsring i stadsdelarnas norra del. Ett relativt stort tillskott föreslås även som påbyggnader. Stadsdelarna tillförs nya kvaliteter som bl a möjliggör en boendekarriär och ökar serviceunderlaget. Närmandet till Akallas arbetsområde och Kistas Science Park innebär ökad integration på norra Järvafältet.

Sammantaget visar inventeringen på möjligheter att tillskapa 1 200-1 400 nya vanliga bostäder och 700-800 studentbostäder (ett räkneexempel som utgår från att samtliga påbyggnadsmöjligheter nyttjas för smålägenheter). Antalet nya lägenheter är relativt jämt fördelat mellan stadsdelarna. Till detta kommer en betydande mängd arbetsplatser.

Förslagen till en fysisk förnyelse av Husby och Akalla ger tillsammans med Storstads- och Ytterstadssatsningen, en fortsatt minskning av omsättningen av bostäder, delaktighet i Kista Science Citys utvecklingsområde mm, intressanta framtidsutsikter för stadsdelarna på norra Järvafältet.

Godkänner nämnderna föreliggande tjänsteutlåtande med idékatalog utsändes materialet till byggherrar m fl. Begär de markanvisning eller dylikt kan ett detaljplanearbete påbörjas. För Kista har en strukturplan utarbetas. Motsvarande plan för nordvästra delen av Norra Järva föreslås utarbetas.

Bakgrund

I visionen om Kista Science City ingår stadsdelarna på södra och norra Järvafältet. Kommunfullmäktige uttalade hösten 2001 i samband med behandlingen av programmet för Kista Science City att framtidsbilder skulle tas fram som visade "möjligheten till utveckling av den fysiska miljön i bostadsområdena på norra och södra Järvafältet... Målet måste vara att åstadkomma en mer varierad miljö i bostadsområdena. Fler arbetsplatser och bostäder av varierande storlek och upplåtelseform måste tillkomma".

Under 2001 godkände stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden en redovisning av tänkbar mark för kompletteringsbebyggelse i Tensta. Vintern 2002 godkändes motsvarande redovisning för Rinkeby. I båda fallen har idékataloger med illustrationer av tänkbar bebyggelse liksom en sammanfattande framtidsbild utarbetats. Arbetet bedrevs i samarbete med respektive stadsdelsförvaltning. Vid stadsbyggnadsnämndens behandling av ärendet angående Tensta anfördes att denna typ av inventering behövde göras i andra delar av staden för att skapa förutsättningar för en effektiv markanvändning. Utgångspunkten för arbetet i stadsdelarna i Järvaområdet bör enligt nämnden vara att skapa förutsättningar för att öka integrationen.

Stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden beslöt den 15 augusti respektive 22 oktober 2002 att godkänna ett av kontoren gemensamt utarbetat tjänsteutlåtande 2002-08-01 "Kista Science City – Lägesredovisning av tänkbar mark för bostadsbebyggelse mm i Husby och Akalla". I tjänsteutlåtandet ges en översiktlig presentation av förslag till nya bostäder, arbetsplatser, centrum mm.

Husbys och Akallas tillkomst

Husbys tillkomst och utformning

Bostadsbristen var akut i början av 1960-talet. 1962 års valbomb var att Järvafältet skulle exploateras i stor skala. Regeringen hade givit löfte om att avveckla det militära övningsområdet på Järvafältet. Först genomfördes utbyggnaden av Tensta och Rinkeby. Det var startskottet för förmodligen det största samlade bostadsprojektet någonsin i Sverige.

En generalplan för Akalla, Husby och Kista antogs av kommunfullmäktige 1970. Områdesplaner utarbetades samma år för Husby och Akalla. På basis av områdesplanerna togs de väsentligaste genomförandebesluten. Idén om den tätta staden, utan dess avigsidor med trista gårdar och trafikstörningar, var utgångspunkten för planmönstret. Stadsdelarna grupperades längs med tunnelbanan. Tumregeln om ett maximalt gångavstånd på 500 meter till tunnelbanestationen innebar en koncentrerad bebyggelse. En strikt trafikseparering i enlighet med tidens ideal vägledde planeringen. I Kista förlades stadsdelarnas gemensamma centrum medan Husby och Akalla fick stadsdelscentrum. Norr om Akalla och Kista etablerades stora arbetsplatsområden. Genom att skapa en tätare stadsmiljö kunde sammanhängande friområden bibehållas. Järvafältet brer ut sig söder om stadsdelarna. Hansta väster om Akalla utgör idag ett naturreservat men var ursprungligen tänkt att bli "Järva City" beläget i "Sveriges mesta vägsäl" vid den s k Kungshattleden.

Stadsdelarnas utformning skiljdes medvetet från varandra. Husby karakteriseras av planförfattarna som en "homogen" stadsdel där de enskilda husen och bostadsgrupperna underordnar sig totalstrukturen. Husens likartade höjd och gruppering kring gårdar var ett stadsbyggnadstema som ansågs som "mycket hållbart" och skulle ge stadsdelen en "önskvärd särprägel". Akallas mer varierade utformning motiverades av skillnader i terrängen och hänsynen till miljön kring Akalla by. Närheten till de stora friområdena motiverade de höga skivhusen centralt i Akalla.

Husby - idag

Husby byggdes ut 1973-1977. Sammantaget finns närmare 4 800 lägenheter i Husby medan antalet invånare uppgår till ca 11 700.

Husby karakteriseras av en storskalig och enhetlig bebyggelse med åttavåningshus i centrum och femvåningshus i resten av stadsdelen. Antalet hustyper är i stort reducerat till "korta och långa loftgångshus", uppförda i betongelementteknik. Terrängen har i regel inte avhyvlats för att anpassas till produktionstekniken. Husen är å andra sidan inte alltid terränganpassade. Exploateringen är högre än stadsdelarna på södra Järvafältet. Gång- och biltrafiken är separerade från varandra enligt 1970-talets planeringsfilosofi. Endast en gata är genomgående. I ett centralt stråk finns skolor, butiker, lokaler mm. Husby är välbeläget intill Kistas och Akallas stora arbetsplatsområden samt Järvafältets och Hanstaområdets högklassiga naturområden. Kistas stora kommersiella centrum finns i grannskapet och kollektivtrafiken är god med två tunnelbane-

uppgångar. Lägenheterna är ofta välplanerade. Andelen invånare i Husby med utländsk bakgrund är högre och inkomsterna lägre än i grannstadsdelarna. Jämfört med Akalla och Kista har Husby en betydligt större andel hyreslägenheter och avsevärt färre arbetsplaster. Närmare hälften av bostäderna är ettor eller tvåor. Till skillnad mot grannstadsdelarna saknar Husby helt småhus.

Utrednings- och statistikkontoret genomförde 2001-2002 en intervjuundersökning med 400 Husbybor. Av svaren framgår att ca 55 procent trivdes bra med Husby som stadsdel, ca 60 procent trivdes bra med "huset" och ca 75 procent med lägenheten. Knappt hälften trivdes bra med "människorna".

Ytterstads- och storstadssatsningen

Den sk Ytterstadssatsningen startade 1996 i bl a Husby. Satsningen sker i vissa stadsdelar i Stockholms ytterstad och åtgärderna finansieras av staden och dess allmännyttiga bostadsbolag. Resultat av arbetet där de boende varit delaktiga är bl a upprustningen av Husby centrum och en närliggande park, anställning av en centrumledare samt tillkomsten av ett nytt badhus.

Husby omfattas sedan 1999 av den sk Storstadssatsningen som är en statlig finansierad satsning bland vissa utsatta stadsdelar i regionen. Ett 50-tal processer som bygger på idéer från boende, föreningslivet, högsolor, näringsliv och myndigheter lokalt, pågår i stadsdelen. Områden som prioriteras är att höja förvärvsfrekvensen, minska bidragsberoendet och stärka det svenska språket. Andra samverkansområden är t ex att förbättra folkhälsan, utveckla kulturen och idrotten. Storstadssatsningen är långsiktig och pågår till minst 2005. Hittills har 64 miljoner beviljats för Husbys del.

Genomförd och pågående förnyelse

Ett antal fysiska tillägg har skett i Husby efter tillkomsten på 1970-talet. De största kompletteringarna utgörs av SKB:s bostadskvarter (kv Dovre) vid Norgegatan, Husbybadet och Husbyhallen. Nyligen har tre hus byggts på med en våning med 38 studentbostäder. Tidigare har fyra hus byggts på med vanliga bostäder. Planarbete har påbörjats för ett nytt studenthus (med insprängs LSS-bostäder) med ca 110 bostäder på en f d barnstugetomt i kv Lillehammer vid Trondheimsgatan. Ett servicehus i centrum har nyligen omvandlats till ett studentbostadshus med ca 100 lägenheter.

Husby - Framtidsbild

Bostäder

Som en ny entrébyggnad till Husby föreslås att ca 80 lägenheter uppförs på en parkeringsplats i kv Tromsö i nordvästra delen av Husby. Större lägenheter föreslås inrymmas i projektet eftersom närmare hälften av bostäderna i Husby är om högst två rum och kök.

Ett punkthus föreslås i kv Bergen vid parkeringsdäcket i hörnan Norgegatan – Bergengatan. Ett högre hus skulle markera Husby centrum som idag är svårt att identifiera för en besökare. Punkthuset beräknas rymma ca 50 lägenheter, företrädesvis mindre lägenheter eftersom gårdsutrymmena är begränsade mm.

I början av 1990-talet utarbetades en detaljplan som möjliggjorde påbyggnader på ett stort antal flerbostadshus i Husby. Sju av de 39 hus som gavs möjlighet till påbyggnad har försetts med ytterligare en våning. Inom det privata beståndet har inga påbyggnader påbörjats på grund av otillräcklig kostnadstäckning.

I framtidsvisionen föreslås att nio hus i ett HSB-område i nordvästra delen av Husby också ges påbyggnadsmöjligheter i detaljplan.

Det finns behov av studentbostäder i Stockholm. Sammantaget kan 500-600 studentbostäder teoretiskt tillkomma i Husby (inkl studentbostadshuset i kv Lillehammer där planarbete pågår) om samtliga påbyggnadsmöjligheter (befintliga och föreslagen) nyttjas för studentbostäder. Härutöver studerar Mandamus möjligheterna att i kv Bergen, omvandla lägenhetsförråd på nedre botten till ett mindre antal studentbostäder eller dylikt. Om behovet av studentbostäder skulle minska eller det av olika skäl bedöms som om andelen mindre lägen-

heter inte bör öka ytterligare är det fullt möjligt att utnyttja påbyggnadsmöjligheterna för normalstora lägenheter mm.

Väster om Husbykorset (Turebergstrondellen) finns ett mindre naturområde. Natur- och rekreationsvärdena bedöms som begränsade då området ligger inklämt mellan Finlandsgatan, Hanstavägen, Husbykorset samt kontorsbebyggelse. Området föreslås utnyttjas för bostäder och arbetsplatser. Den nya bebyggelsen skulle utgöra en länk mellan Husby och Akallas respektive Kistas arbetsområden. Framtagna illustrationer visar att området rymmer drygt 300 vanliga bostäder och ca 30 000 BTA kommersiella ytor i form av en bullerskärm mot Hanstavägen. Förslaget är i överensstämmelse med Kista stadsdelsnämnd förslag i mars 2002, att bostäder skulle kunna byggas på den aktuella platsen. I samband med ett eventuellt planarbete och genomförande får det avvägas om Norgegatan bör förlängas norrut till Akalla arbetsområde, genom det aktuella områdets västra del.

Sju stadsvillor med ca 90 lägenheter har skisserats i ett mindre skogsområde söder om bebyggelsefronten mot Järvafältet. Bebyggelsen har efterfrågats av bl a förtroendevalda i Kista stadsdelsnämnd, stadsdelsförvaltningen och Svenska Bostäder AB som innehar angränsande bebyggelse. Motivet är bl a att Husby skulle få en bebyggelse som har släktskap med grannstadsdelarnas småhusområden, minska segregationen och skapa en större bebyggelsevariation. Idén om stadsvillorna utgår från en lokal planering med sociala förtecken. Närmare studier efter det att stadsvillorna presenterats i den av nämnderna behandlade lägesredovisningen ger vid handen att stadsvillornas intrång i skogsområdet skulle innebära betydande negativa konsekvenser. Att ta i anspråk delar av de sista skogsresterna skulle innebära att grönkilens funktion som spridningskorridor äventyras. Även Husby gårds möjligheter att utvecklas skulle försvåras. Kontoren kan mot denna bakgrund inte rekommendera stadsvillorna.

Skulle någon befintlig verksamhet, skola, daghem eller dylikt omlokaliseras mm i framtiden får ny bebyggelse övervägas på den aktuella platsen.

Typkvarter

Miljonprogrammets planerings- och produktionsteknik har präglat Husbys utformning. Kombinationen av likartade hustyper, ”korta och långa loftgångshus”, utan variation i detaljerna har resulterat i en enahanda miljö. Områdesplanens ursprungliga intentioner var emellertid att husen skulle få en ”variation i den lilla skalan”. Kontoren har tillsammans med Svenska Bostäder låtit utarbeta ett typkvarter som visar hur bostadshusen, garagen mm skulle kunna förnyas. Det är dock tveksamt om en utvändigt uppgradering kan finansieras av berörda bostadsbolag.

Gatumiljö

Trafiknätet i Husby är konsekvent utformat med gång- och biltrafiken separerade från varandra. Norgegatan är den enda genomgående gatan i stadsdelen. Gatorna saknar gångbanor. Genom trafiksepareringen finns i huvudsak ett trafiksäkert gång- och cykelnät i Husby.

Upptrampade gångstigar längs vissa gator vittnar om att Husbyborna i praktiken utnyttjar gatorna på ett sätt som inte var tänkt. Längs de tre säckgatorna söder om Norgegatan föreslås att gångbanor anläggs på ena sidan om gatorna och knyts samman med befintligt gångsystem. Längs Norgegatans södra sida föreslås att en gång- och cykelbana anordnas. Det vore naturligt om gångbanan

förlängs utmed Danmarksgatan till Kista centrum för en ökad integration mellan stadsdelarna liksom en ökad tillgänglighet till kollektivtrafik, butiker mm.

Kommunfullmäktige beslöt i september 2002 att det ska vara tillåtet att parkera på gatorna i bl a stadsdelarna på norra Järvafältet. Parkering längs de smala säckgatorna är generellt inte förenligt med fortsatt god framkomlighet förutsatt att gatorna inte breddas. En breddning får studeras närmare om ett lokalt behov om ytterligare parkeringsplatser skulle påkalla det. För att göra gaturummet attraktivare föreslås sammanfattningsvis att gångbanor anordnas längs Norgegatan, viadukternas fronter ersätts av nya genomsiktliga räcken om det är konstruktionsmässigt möjligt och ekonomiskt rimligt, betongmurar ersätts av planteringar eller dylikt, trappor anläggs mellan viadukter och gata som får nya gångbanor.

Parkeringsgaragen i Husby har inte bedömts som lämpliga eller möjliga att ersätta eller byggas på med t ex radhus. Det beror främst på att det exponerade läget mellan flerbostadshusen knappast är attraktivt. Kostnads- och konstruktionsskäl talar heller inte för en påbyggnad. En idé att förlägga enklare paviljonger med t ex studentbostäder har skisserats men ej vidareutvecklats. Garagen i rå betong i tre plan har emellertid en påtaglig inverkan på stadsmiljön. Det vore välgörande om garagens yttre sågs över. Kanske kan de kläs in med en spaljé av trä och den övre betongskärmen ersättas med någon mer genomsiktligt för att få ned skalan. Planteringar mm skulle kunna anläggas på det övre däckets om det bedöms att det inte behövs under överskådlig tid. I kvarteren söder om Norgegatan är omkring en tredjedel av parkeringsplatserna ej uthyrda för parkeringsändamål.

Centrum

Husby centrum är ett lokalt centrum som lever i skuggan av Kista centrum. Edvard Grieggången är ett centrumstråk som binder ihop Husbys två "platsbildningar" vid stadsdelens två tunnelbaneuppgångar. Inom ramen från bl a Stockholms stads sk Ytterstadssatsning har de senaste åren medel satsats på att upprusta Husby centrum.

Kista stadsdelsnämnd beslöt i mars 2002 att överlämna förslag till åtgärder för att förbättra Husby centrum. Nämnden vill att lokalerna i centrum, i så stor utsträckning som möjligt, ska användas för kommersiellt bruk istället för offentligt. Vidare bör fler parkeringsplatser intill centrum tillkomma och minst ett bostadshöghus uppföras i anslutning till Husby centrum. Förvaltningarna delar uppfattningen att offentlig verksamhet, med mindre publik karaktär längs centrumstråket och de två platsbildningarna, om möjligt bör lämna plats för kommersiella lokaler som butiker och caféer. Ett alternativ är att dagens paviljonger ersätts med mer estetiskt genomarbetade byggnader som är mer lämpade för en ny verksamhet. Något som bör beaktas är att det kan bli svårt med leveranser då egentlig gata saknas till fastigheterna. Om och när t ex barnstugor läggs ner i Husby bör det övervägas om verksamheter som öppen förskola eller mödravårdscentral som idag finns i centrumstråket, kan flytta till de tomställda lokalerna.

I en genomplanerad stadsdel som Husby är det i efterhand svårt att infoga t ex höga hus. Hörnan Bergengatan - Norgegatan i kv Bergen synes som framgått ovan, emellertid vara en plats som är möjlig för ett punkthus (ca 50 lgh). Platsen ligger på en av Husbys högsta punkter i ett annonserat läge vid stadsdelens enda genomfartsgata. Den aktuella platsen som skulle markera Husby centrum,

utgör idag tillfart till parkeringsplatsen intill den östra tunnelbaneuppgången, livsmedelsbutik mm. Tillfarten måste därför förskjutas ett antal meter söderut. Dessutom utgår ett antal parkeringsplatser på det övre parkeringsdäcket om en mindre plats framför punkthuset ska kunna arrangeras.

Genom de här lämnade förslagen mm betraktar förvaltningarna Kista stadsdelsnämnds den 26 mars 2002 framförda önskemål om ”Utredning av åtgärder för att förbättra Husby centrum affärs- och näringslivsinriktning” som tillgodosedd.

Strukturfrågor

Husby och Kista skiljs åt på grund av bl a terräng- och gatustruktur. En ökad integration är välkommen. Planerade studentbostäder i kv Lillehammer och som påbyggnader, innebär ett boende i Husby som sannolikt främst blir orienterad mot Kistas forskar- och utbildningsvärld och får därmed en integrerande effekt. Genom utbyggnaden av Kistas västra del kommer verksamheter, bostäder, högskolor och forskning närmare Husby. Norge gatans planerade förlängning i öster som leder in i Kista arbetsområde mm liksom en planerad gångbana i Husbys östra del komma att underlätta kontakterna mellan stadsdelarna.

I strukturplanen för Kista Science City skisseras en nya gata från västra Kista till Husby via kv Lofoten. Intill gatan illustreras en tämligen omfattande bebyggelse. Passagen är komplicerad. Studier från bl a södra Järvafältet visar att det i efterhand är svårt att dra nya gator genom miljonprogramområden. Utvecklingen av Kista Science City, effekterna av förstärkningarna av det befintliga gatu- och gångnätet i öster som skisseras i strukturplanen (se ovan) liksom en närmare analys av integrationseffekter, trafikströmmar, påverkan på centrum, kostnader, trafikstörningar på befintlig bostadsbebyggelse och skola i kv Lofoten samt negativa konsekvenserna på norra Husbys enda egentliga grönstråk, får klargöra förutsättningarna att dra en ny gata mellan Husby och Kista.

Arbetsplatser

Bostäder dominerar i Husby liksom i flertalet av Stockholms förorter. Inom gång- och cykelavstånd finns emellertid Akalla respektive Kista stora arbetsområden. De arbetsplatser som finns i Husby är koncentrerade till Husbys centrumstråk. I stor utsträckning finns arbetstillfällena inom den offentliga sektorn. Om fler bostäder tillkommer kan underlaget i Husby centrum förbättras och bidra till att butiker mm kan finnas kvar eller byggas ut. Den stora förändringen av arbetsmarknaden är emellertid att Kista arbetsområde utvidgas västerut. Utmed t ex Hanstavägen, i vars sträckning stadsdelsgränsen mellan Husby och Kista går, planeras uppskattningsvis 350 bostäder - och en betydande mängd arbetsplatser. Bostäderna har medräknats i redovisade totalsiffror men då området ingår i strukturplanen för Kista Science City behandlas det inte närmare i detta sammanhang. Nya arbetsplatser (och bostäder) föreslås enligt ovan också norr om Finlandsgatan väster om Husbykorset.

En process med möjligheter

Omsättningen av bostäder har minskat radikalt i Husby och ligger i nivå med innerstadens. Den pågående Storstadssatsningen innebär bl a en satsning på en ökad förvärvsfrekvens. Dessa faktorer ger ökad stabilitet och förankring i stadsdelarna. I framtidsbilden föreslås nya bostäder och arbetsplatser och andra idéer på hur stadsdelen kan utvecklas. Sammantaget skulle 600-800 nya reguljära lägenheter och ca 400-500 studentbostäder (om samtliga påbyggnadsmöjligheter teoretiskt utnyttjades för studentbostäder) kunna tillkomma i Husby.

Akalla - idag

Akalla är slutstation på tunnelbanelinjen till norra Järva. I Akalla är närmare 20 höga skivhus i ca 10-14 våningar uppradade längst med ett centrumstråk. Husen bildar en karakteristisk ryggrad i stadsdelen. I anslutning till centrumstråket ligger skolor, förskolor mm i lägre byggnader. Intill skivhusen finns stora gröna gårdar som rymmer radhus och som i norra avgränsas av långa ca 7 våningar höga bostadshus. Söder om centrumstråket finns flerbostadshus grupperade kring gårdar. Radhus finns som en övergång till Järvafältets friområde och den upprustade Akalla by.

Akalla liksom Husby och Kista har hög tillgänglighet för såväl bil- som kollektivtrafik Vägverket utreder "Förbifart Stockholm", som om den genomförs torde dras väster om Hjulsta och Akallavägen till Häggvik. Trafiken på Akallavägen skulle därmed kunna reduceras avsevärt. Akallas arbetsområde är omfattande. Järvafältet är en del av regionens längsta grönkil.

I Akalla bor ca 8 500 invånare, varav ca 43 har utländsk bakgrund. Sammantaget finns ca 4 100 bostäder i Akalla, varav drygt 600 eller 15 procent är småhus. Andelen lägenheter om ett eller två rum och kök uppgår till 42 procent medan treorna och fyrorna eller större är 41 respektive 18 procent. Efter nyligen ombildade hyreslägenheter uppgår antalet bostadsrätter/äganderätter i Akalla till drygt 70 procent.

Akalla - Framtidsbild

Bostäder med utsikt

Akalla domineras av ett tjugotal höga skivhus som formar en ryggås i stadslandskapet. Framtidsbilden visar en påbyggnad av skivhusen med två våningar. På de platta taken kan vanliga radhus, studentbostäder mm uppföras. Byggs skivhusen på blir den totala höjden ca 12-16 våningar. Antalet tillkommande bostäder kan uppskattas till ca 300 studentbostäder alternativt ca 135 normalstora bostäder. Idén har inte studerats närmare men Svenska Bostäder som äger flertalet skivhus bedömer idén som intressant och lockande.

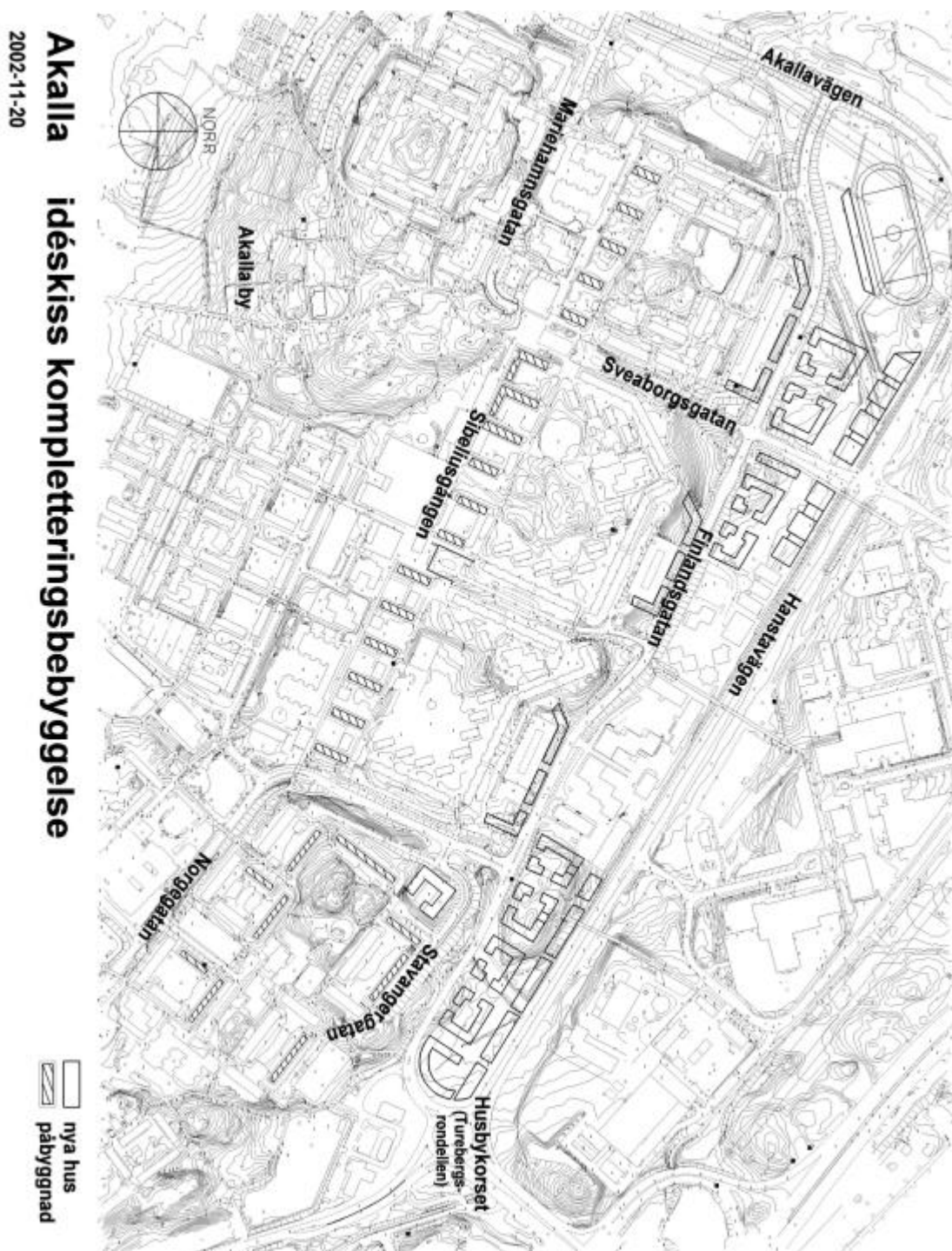
Akalla växer norrut

Den stora möjligheten att uppföra ett större antal bostadshus finns i Akallas norra del mot Akalla industriområde. Om Akalla kan växa i den riktningen kan bebyggelsen på sikt integreras med arbetsplatserna i Akalla arbetsplatsområde. På ömse sidor om Finlandsgatan skulle ett betydande tillskott av bostadshus och arbetsplatslokaler kunna tillkomma. Söder om Finlandsgatan ligger tre långsträckta garage i två-tre våningar i kvarteren Kotka, Saima och Porkala (tomträtten för de två förstnämnda garagen innehas av Svenska Bostäder medan HSB innehar tomträtten för sistnämnda garaget). Framför garagen mot Finlandsgatan skulle bostadshus kunna uppföras. Vid vart och ett av parkeringsdäcken beräknas ca 100 nya bostäder kunna uppföras dvs sammantaget 300 lägenheter. En del av däckens övre plan förvandlas till gårdsyta. Då ett betydande antal lediga parkeringsplatser i ett däck, hyrts ut på långtidskontrakt till ett närliggande företag måste parkeringssituationen studeras närmare vid ett eventuellt genomförande.

Ny strategisk korsning

I korsningen Sveaborgsgatan – Finlandsgatan föreslås att ny bebyggelse tillkommer. På ömse sidor om Sveaborgsgatans förlängning mot Akalla industriområde uppskattas att ca 350 nya lägenheter och ca 24 000 kvm BTA kontor

kan uppföras. Verksamheterna föreslås förläggas som en bullervall mot Hanstavägen. För det tänkta bebyggelseområdet väster om Sveaborgsgatans förlängning finns endast en generalplan från mitten av 1980-talet. Generalplanen anger i huvudsak arbetsplatser för området väster om Sveaborgsgatans förlängning. Föreningen Kista Sport Vision Park har för detta område och ett stråk mot Akallavägen i sydväst, presenterat en idéskiss med en idrottsanläggning med friidrotts- och fotbollsstadion för ca 25 000 åskådare, tennishall, idrottsgymnasium, studentbostäder, saluhall, kontor mm. Kostnaderna uppskattas till ca 4,3 miljarder kronor. Föreningen har idag varken huvudman eller finansiär till projektet. Gatu- och fastighetsnämnden beslöt den 1 oktober 2002, att under ett år inte anvisa marken till någon annan.

Sammantaget kan ny bebyggelse på ömse sidor om Finlandsgatan ge ett stort tillskott av bostäder och verksamheter. En ny årsring skulle fogas till stadsdelen och på ett naturligt sätt väva samman Akallas bostads- och arbetsområde.

Funktionssepareringen skulle minskas. Finlandsgatan skulle ges möjlighet att förvandlas från en ödslig gata till ett stråk med modern bebyggelse med närmare 1 000 lägenheter ända fram till Husbykorset.

Musikhögskola

Sedan ett par år tillbaka bedrivs ett intressant samarbete mellan Kungliga Musikhögskolan (KMH) och Kista stadsdelsnämnd. I den av kommunfullmäktige behandlade framtidsbilden för Kista Science City finns en musikhögskolefilial inplacerad i Akalla centrum med bl a en upplevelse- teater- och konsertsal för ca 600 personer kallad "Casa Nova". Projektet saknar för närvarande finansiering men vore mycket positivt för stadsdelarna på norra Järva.

Centrum

Förnyelse av Akalla centrum har under en längre tid diskuterats inom bl a Ytterstadssatsningen. Det långsträckta kommersiella stråket längs Sibeliusgången har visat sig vara ett mindre lyckosamt koncept. Gatu- och fastighetsnämnden beslöt i maj 2002 att förnya Akalla centrum för 19 mkr. Förnyelseåtgärderna innebär bl a byte av markbeläggning, platsbildning vid Sibeliusgången, ny belysning, omgestaltning av det västra torget och översyn av parkeringssituationen. Svenska Bostäder som är närmast berörd fastighetsägare, utarbetar för närvarande förslag för en vitalisering av Akalla centrum. Bland idéerna ingår bl a att butikslokaler vid Sibeliusgatan successivt konverteras till bostäder och eventuellt förses med ytterligare en våning. Vissa lokaler kvarstår. Genom en "bostadisering" förväntas bl a säkerheten längs Sibeliusgången öka. Butikerna och andra lokaler föreslås på sikt koncentreras kring de två platsbildningarna vid tunnelbaneuppgångarna längs Sibeliusgången. Ett nytt skärmtak, ny belysning och skyltning skulle också bidra till en förnyelse av Akalla centrum. Lokaler för den diskuterade musikhögskolan (se ovan) kan i framtiden också tillkomma längs centrumstråket. Förvaltningarna bedömer framförda idéer att utveckla Akalla centrum som klart intressanta. Genom de redovisade förslagen mm betraktar förvaltningarna Kista stadsdelsnämnd den 23 maj 2002 framförda önskemål om "Utredning av åtgärder för att förbättra Akallas centrums affärs- och näringslivsinriktning" som tillgodosedd.

Sopsug

Där Husby och Akalla möts är en av norra Europas största sopsugsanläggningar belägen. Läget förtjänar en bättre användning eller utformning. Kontoren har gjort en översiktlig bedömning av möjligheterna att flytta anläggningen. Studierna visar att det är tekniskt möjligt att flytta anläggningen högst 100 meter. Kostnaderna har beräknats till 30-45 mkr varför frågan inte drivits vidare. Kontoren har emellertid med hjälp av en konsult, tagit fram förslag till hur platsen skulle kunna utvecklas. Förslaget innehåller bl a nya gräsytor, buskar, armatur, gångbaneplattor.

Kommunikationer

Två stombusslinjer kommer att trafikera Akalla och Husby med trafikstart 2002 och 2003. Den ena stombusslinjen ska gå från Jakobsberg, Barkarby, Akalla, Husby, Kista, Helenelund till Danderyds sjukhus. Den andra stombusslinjen kommer att gå från Vällingby via Tensta, Rinkeby, Kista till Sollentuna centrum (Kista stadsdelsnämnd har framfört att starka skäl finns för att denna stombusslinje ska passera Husby genom Norgegatan). I en av Stockholm stad, Sollentuna kommun och Järfälla kommun gemensam kollektivtrafikvision för Kista Science City (mars 2002) förespråkas en förlängning av tvärbanan från Alvik till Kista och Sollentuna, via bl a Rinkeby

Frågan om spårvägens fortsatta dragning och andra övergripande strukturfrågor föreslås behandlas i en strukturplan för nordvästra delen av Järvafältet. Denna plan kan komplettera den befintliga strukturplanen för delar av Kista som sträcker sig till Husbykorset.

Fortsatt arbete

Pågående förändringar, föreslagen förnyelse och planerad utvidgning av Kista arbetsområde ger intressanta förutsättningar för morgondagens Husby och Akalla. Om stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden godkänner föreliggande tjänsteutlåtande med bifogad idékatalog, avser gatu- och fastighetskontoret tillskriva byggherrar och fastighetsägare för att utröna intresset för kompletteringsbebyggelse i Husby och Akalla. Andra presenterade förslag bör bevakas för ett genomförande inom ramen för bl a Kista Science City. Visar byggherrar m fl intresse för något projekt påbörjas planarbete med sedvanligt remissförfarande. En strukturplan har tidigare utarbetats för västra delen av Kista. För att erhålla en heltäckande strukturplan där bl a dragningen av vägar och spårvagnslinjer framgår, föreslås att en strukturplan utarbetas även för den nordvästra delen av Norra Järvafältet.